

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY.

Školní vzdělávací program školní družiny Základní školy, Liberec, Lesní 575/12, p. o.

Č.j.:	35-09-26	Účinnost od data:	1. 9. 2026
Spisový znak:	2.1	Skartační znak	A 5 (po ztrátě platnosti)
Změny:			

Ředitel Základní školy, Liberec, Lesní 575/12

v souladu s § 5 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a vyhláškou MŠMT č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů

vydává

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY.

Ředitel školy:

Ing. Tomáš Řebíček

Zpracovala:

Petra Pivodová

Dokument vstupuje v platnost dnem 1. 9. 2026, dokument byl projednán na pedagogické radě dne 26. 8. 2026.

Projednáno Školskou radou dne: 14. 9. 2026

V Liberci 30. 8. 2026

razítko:

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY.

ŠVP - Školní družina při ZŠ Lesní

Motto: „Tradinář“

Charakteristika ŠD

Zájmové vzdělávání ve školní družině je určeno pro žáky prvního stupně této školy. Tito žáci mají v době pobytu ve školní družině legislativní status „účastníků zájmového vzdělávání“. Pro usnadnění srozumitelnosti tohoto dokumentu je však v dalším textu používán zavedený pojem „žák“, čímž se ve všech případech rozumí účastník zájmového vzdělávání ve smyslu vyhlášky č. 74/2005 Sb.

Školní družinu (ŠD) navštěvují žáci prvního stupně. Tvoří ji šest oddělení. Maximální naplněnost je 30 žáků v jednom oddělení. Činnost vychází z pedagogiky volného času. Cílem je snaha o vytvoření místa pro odpočinek žáků před i po vyučování a přispění k cílenému ovlivňování jejich volného času. ŠD využívá spolupráce s rodiči, neziskovými organizacemi a veřejností.

Materiální podmínky

Prostory ŠD tvoří dvě samostatné místnosti. Ostatní oddělení jsou umístěna ve třídách, pracovnách a dalších prostorách školy. Vybavení je přiměřené a je přizpůsobeno potřebám mimoškolních aktivit. ŠD využívá nově vybudované školní hřiště, školní zahradu, školní kuchynku, šicí dílnu, tělocvičnu, zrcadlový sál, hudebnu a školní knihovnu.

Personální podmínky

V ŠD pracuje celkem šest vychovatelek, dvě se střídají ve ŠK. Vychovatelky se zúčastňují akreditovaných kurzů, programu dalšího vzdělávání a využívají samostudium k vlastnímu rozvoji pedagogické činnosti pro ŠD. Všechny vychovatelky jsou seznámeny s bezpečnostními předpisy pro práci v ŠD a ŠK. Absolvovaly kurz první pomoci a jsou v této oblasti dlouhodobě vzdělávány. Vychovatelky dále spolupracují s vyučujícími příslušných ročníků, svou činností podporují výchovně vzdělávací cíle školy, v případě nepřítomnosti učitele jej zastupují ve vyučování. Přehled vychovatelek jednotlivých oddělení ŠD a kontakty na ně jsou uvedeny na webových stránkách ZŠ Lesní.

Ekonomické podmínky

Úplata za zájmové vzdělávání ve školní družině je stanovena samostatným vnitřním předpisem ředitele školy (Vnitřní předpis pro stanovení úplaty za poskytované služby ve školských zařízeních (školní klub, školní družina, mimoškolní činnost), který je každoročně aktualizován v souladu s platnou legislativou a usnesením zřizovatele. Získané finanční prostředky slouží

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY.

k zajištění provozu školní družiny a k nákupu školních potřeb a materiálu, vybavení a na vylepšení interiéru jednotlivých oddělení ŠD.

Délka a časový plán vzdělávání

Zájmové vzdělávání ve ŠD je poskytováno 10 měsíců – po dobu trvání školního roku. Plán je sestaven na jeden vzdělávací cyklus. Provoz školní družiny začíná v 6:30 hod. ranní činností, pokračuje po vyučování v jednotlivých odděleních ŠD a končí v 16:30 hod. V době školních prázdnin (podzimní, zimní, jarní a dalších.) může ředitel školy přerušit činnost školní družiny, a to po projednání se zřizovatelem. Přerušení provozu je zákonným zástupcům oznámeno s dostatečným předstihem na webu školy v sekci Náš školní rok. Výše úplaty zůstává stejná.

Vzdělávací obsah

Činnosti ŠD jsou realizovány podle vzdělávacího obsahu, rozpracovaného do měsíčních plánů. Jedná se především o činnosti, které zohledňují věk žáků, jejich režimové a vývojové potřeby, činnosti spojené s ročním obdobím, činnosti vázané na vzdělávání žáků v jednotlivých vyučovacích předmětech, na různé významné dny období (Vánoce, Velikonoce, Den matek, Den otců, případně vymezují další opakované činnosti školy a ŠD (např. školní jarmark, výlet, škola v přírodě). Evaluaci podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání provádí vedoucí vychovatelka ve spolupráci s ředitelem školy formou hospitací, analýzy dokumentace a získáváním zpětné vazby od zákonných zástupců. Zjištění jsou pravidelně vyhodnocovány a jsou představeny na metodickém setkání ŠD ve 4. kvartále daného školního roku. Na základě výsledků hodnocení jsou přijata opatření pro případné změny obsahu či řízení konkrétních činností v novém školním roce.

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávací program respektuje individualitu každého žáka, vytváří přiměřené prostředí pro jeho rozvoj. Na vytváření podmínek pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami spolupracují vychovatelky s rodiči a se školou. Vychovatelky mají povinnost konzultovat o zdravotních a vzdělávacích potřebách žáků s PPO a žáků nadaných a o způsobech práce s nimi s výchovným poradcem, třídními učiteli i se zákonnými zástupci žáků. Při výběru činností ve ŠD, při motivování a hodnocení žáků je brán ohled na integraci těch, kteří mají speciální vzdělávací potřeby. Individuální podporu žákům poskytuje speciální pedagog, který je zaměstnancem školy.

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY.

Podmínky přijímání a podmínky průběhu vzdělávání

Žáky přihlašují zákonní zástupci prostřednictvím elektronické přihlášky.

ŠD je určena pro žáky prvního stupně, přednostně jsou přijímáni žáci 1. a 2. ročníků, následně žáci 3. - 5. tříd, až do naplnění kapacity ŠD. ŠK navštěvují žáci 3. - 9. ročníku. Oddělení ŠD se naplňuje do počtu maximálně 30 žáků. Ve škole probíhají zájmové kroužky. Ty jsou časově přizpůsobeny blokům, ve kterých provádí zájmovou činnost i ŠD.

O přijetí účastníka k činnosti školní družiny rozhoduje ředitel školy na základě písemné přihlášky. Odhlášení ze ŠD v průběhu školního roku provádí zákonný zástupce písemně. Podrobná kritéria pro přijímání, pravidla docházky a podmínky, za kterých může ředitel školy rozhodnout o vyloučení žáka ze ŠD, upravuje Vnitřní řád školní družiny. Pro přihlašování žáků do školní družiny zvolí zákonný zástupce pro svého žáka jednu z níže uvedených možností provozního režimu ŠD:

- A. pravidelnou denní docházku přihlášení k zájmovému vzdělávání nejméně 4 dny v týdnu po dobu nejméně 5 po sobě jdoucích měsíců,
- B. pravidelnou docházku přihlášení k zájmovému vzdělávání, které není pravidelnou denní docházkou a které se koná po dobu nejméně 5 po sobě jdoucích měsíců v období školního vyučování pravidelně s výjimkou období školních prázdnin alespoň jednou za
 - 1. týden v rozsahu alespoň 1 hodiny, nebo
 - 2. 2 týdny v rozsahu alespoň 2 hodin,
- C. nepravidelnou a příležitostnou docházkou přihlášení k zájmovému vzdělávání v jiném rozsahu, než je uvedeno pod písmeny A) a B).

Poslání ŠD

Zajistit dohled nad žáky 1. stupně v době mimo vyučování, od 6:30 do 16:30 hod.

Nabízet žákům vhodné činnosti pro aktivní a smysluplné trávení volného času ve škole. Vytvářet prostor pro rozvoj a nadání žáků – hry, pohybové aktivity, rozvoj sociálních a komunikačních dovedností, praktické činnosti uplatnitelné v běžném životě atd. Zajistit žákům základní životní potřeby a všestrannou pohodu (wellbeing) – pitný režim, pohybový režim, odpočinek, relaxaci, osobní hygienu, bezpečnost atd.

Podílet se na základní diagnostice žáků a odhalování jejich potřeb podpory a rozvoje nadání. Uplatňovat podpůrná opatření vůči žákům s priznanými podpůrnými opatřeními a žákům nadaným.

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY.

Cíle vzdělávání

V rámci pedagogického procesu ve ŠD a ŠK se zaměřujeme na rozvoj těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k řešení problému

- Dokáže samostatně vyřešit problém, nebo dokáže požádat o pomoc druhého.
- Nenechá se odradit případným nezdarem a hledá další řešení.
- Všímá si problému druhých, umí nabídnout řešení.
- Uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí.
- Umí vyhledat informace k řešení problémů.

Kompetence komunikativní

- Umí se souvisle vyjádřit mluveným slovem.
- Nebojí se vyjádřit svůj názor.
- Naslouchá názorům druhých, rozumí jim a respektuje je.
- Dokáže vést dialog.
- Využívá získané dovednosti ke spolupráci.
- Umí pracovat s informacemi.
- Dokáže vhodně argumentovat a obhájit své názory.
- Dokáže prezentovat sebe sama a svoji práci slovním projevem.

Kompetence sociální

- Má upevněny hygienické návyky.
- Je ohleduplný k okolí a ochotný pomoci druhým.
- Vyjadřuje své názory.
- Umí jednat s dospělými i vrstevníky.
- Spolupracuje v kolektivu.
- Umí přijímat názory druhých, respektuje je a spolupracuje při řešení problému.

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY.

Kompetence občanská

- Respektuje druhé.
- Respektuje odlišnosti – osobní, kulturní, náboženské.
- Dokáže pomoci v tísní – přiměřeně okolnostem.
- Dokáže odolat psychickému nátlaku.
- Dokáže odolat nátlaku druhých, i větší skupiny, v situacích se kterými nesouhlasí.
- Uvědomuje si, že za své činy má odpovědnost.
- Zná svá práva a povinnosti.
- Je ohleduplný k přírodě.
- Uvědomuje si hodnotu svého majetku i majetku ostatních.

Kompetence pracovní

- Používá bezpečné pracovní pomůcky a vybavení.
- Dokáže pracovat podle instrukcí a návodu.
- Váží si práce své i ostatních.
- Umí udržovat pořádek ve svých věcech a na svém pracovním místě.
- Umí dokončit a zhodnotit práci svou a druhých.

Kompetence k trávení volného času

- Umí si vybrat zájmové činnosti podle svých možností a zálib.
- Rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času.
- Umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času.

Kompetence digitální

- Bezpečně a smysluplně využívá digitální technologie – při tvoření, hrách či projektech.
- Předchází situacím, které by mohly mít negativní dopad na jeho fyzické i psychické zdraví

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY.

Formy vzdělávání

Pravidelná činnost

Vycházejí z dlouhodobého plánu měsíčních činností ŠD, jsou organizované vychovatelkami. Zahrnují komunitní kruh, individuální i společné hry, tvořivé činnosti, aktivity motivující žáky k naplňování základních životních a hygienických potřeb. Představuje zejména organizované aktivity zájmového vzdělávání (zájmové útvary – kroužky). Každodenní zájmová činnost v jednotlivých odděleních ŠD a ŠK. Vycházková činnost v okolí školy: parky, prostor lesoparku v okolí ZOO a Botanické zahrady, dětské hřiště u dolních kasáren, areál školní zahrady, popř. jiné.

Spontánní činnost

Realizované především v době ranních a koncových činností ve školní družině. Spontánní pohybové činnosti při pobytu ve venkovních prostorách školy, spontánní hry a rozhovory žáků. Činnosti podle návrhu žáků aj.

Příležitostná činnost

Společné celodružinové akce, tematické činnosti i s pobytem mimo školu, (slavnosti, sportovní akce, divadlo, jarmark, výlety ap.).

Klidové činnosti

Jsou zahrnuty do denního režimu (ranní družina, odpolední relaxační a klidové činnosti) Činnosti v sedu, nebo lehu na karimatce po obědě, nebo v jiné části denního režimu. Aktivní kompenzace jednostranné zátěže ve výuce pohybem. Vychovatelka přihlíží při výběru zaměstnání k počasí, ale i k potřebám, náladě a přání dětí v oddělení.

Individuální činnosti

Činnosti podle potřeb a zájmů jednotlivých žáků (např. četba vlastní knihy, kvízové, logické, kooperativní, deskové hry, popř. příprava na výuku)

Podmínky BOZP

ŠD zajišťuje bezpečnost fyzickou, sociální a emocionální. Vytváří zdravé zázemí pro rozvoj žáků a bezpečné prostředí, ve kterém se všichni cítí dobře. Žáci jsou chráněni před násilím a patologickými jevy. Podporuje dobré vztahy nejen mezi žáky, zaměstnanci a rodiči, ale i s širokou veřejností. Bezpečnost ve všech prostorách využívaných ŠD je zajištěna vnitřním řádem ZŠ, vnitřním řádem ŠD, vnitřními řády specializovaných učeben. Vychovatelky

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY.

zaznamenávají přítomnost žáků a jejich poučení o bezpečnosti a hygieně, vyplývající z daných aktivit do elektronické třídní knihy ŠD. Dětem je denně zajištěn pravidelný pitný režim.

Obsah vzdělávání

Letošním školním rokem žáky provází celoroční hra:

„Tradinář“

Letošní roční plán je zaměřený na poznávání českých tradic, zvyků a svátků v průběhu celého školního roku. Každý měsíc se s dětmi vydáme za témata, které nám přiblíží tradice a zvyklosti spojené s daným obdobím. Naším cílem není pouze o tradicích vyprávět, ale především je prožít, tvořit a objevovat prostřednictvím vlastních zážitků. Děti se tak seznámí s lidovými zvyky hravou a přirozenou formou, která odpovídá jejich věku a potřebám. V jednotlivých tématech se budou prolínat - kreativní tvoření, pohybové a společenské hry, pečení, vaření, šití, hudební a dramatické aktivity, vyprávění, pokusy i společné zážitky. Aktivně budeme podporovat dětskou tvořivost, spolupráci, samostatnost, fantazii i vztah ke kulturnímu dědictví. Současně navážeme na předchozí roky, dětem budeme nabízet dostatek pohybových aktivit, abychom kompenzovali sezení v lavicích během dopoledne. V průběhu celého školního roku budeme podporovat pozitivní vztahy mezi dětmi a rádi se při oblíbených akcích ŠD setkáme i s rodiči.

Září – Otevírání Tradináře

Seznámíme se s řádem a režimem školy, ŠD a ŠK a zásadami dodržování bezpečnosti

Naučíme se orientovat ve škole i v jejím okolí, přivítáme prvňáčky

Sestavíme nová společná pravidla

Zahájení celoroční hry na téma „Tradinář“ – seznámení s pojmem tradice, výroba deníčků

+ zahájení sbírání nálepek do deníčku za splněné úkoly

Podzimní rovnodennost – komunitní kruh u šípkového čaje

Rozloučení s létem – pečení trdelníků, jablek, brambor

Svatý Václav – oživení legendy patrona České země, výroba koruny

28. 9. 2026 – Státní svátek

29. 9. – Den andělů – nakreslíme anděly a připojíme vzkaz pro kamaráda

Říjen – Barevný podzim a dušičkové vzpomínání

Bezpečně do školy a v okolí školy, dopravní značení, pravidlo vidět a být viděn

Vycházky do blízkého okolí, sběr, poznávání a využívání přírodnin a plodů

Výroba papírových draků, podzimních lucerniček

Dušičky vs. Halloween

Komunitní kruh na téma „Posvícení“

Změna času – černá hodinka, tichá pošta

12. 10. 2026 Ředitelské volno

28. 10. 2026 Státní svátek

29. + 30. 10. 2026 Podzimní prázdniny

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY.

Listopad – Svatomartinská husa

2. 11. Zapálení svíčky + komunitní kruh na téma „Koho mám rád, potěší ho moje přítomnost nebo na koho vzpomínám“

Seznámení s legendou o sv. Martinovi, pečení svatomartinských rohlíčků

11. 11. Svatý Martin v Rokli – koňské dostihy, hry a soutěže

17. 11. Den boje za svobodu a demokracii - Státní svátek

22. 11. Svatá Cecilie – patronka hudebníků - uspořádáme si koncert nebo divadelní představení

25. 11. Svatá Kateřina – babský ples

27. 11. Mezinárodní den nenakupování

Prosinec – Čas zázraků, vůně a štědrosti

Příprava a těšení na vánoční svátky – pečení cukroví ve školní kuchyňce, vyrábění drobných dáreků, přání, betlému z papíru. Vyrobit si polaz, staročeský vrkoč. Seznámíme se s tradicemi, zvyky.

3. 12. Vánoční tvoření s rodiči

4. 12. Svatá Barbora

5. 12. Mikulášské hry a soutěže

13. 12. Svatá Lucie – seznámení s legendou. Navštíví nás?

Zimní slunovrat + Kouzelné jmelí

21. 12. – 22. 12. 2026 Ředitelské volno

23. 12. 2026 – 1. 1. 2027 Vánoční prázdniny

Leden – Tři králové a paní Zima

Novoroční předsevzetí – naplníme sklenici, či pokladnu svými přání do nového roku

Tříkrálový běh

Vyrobit si Fanfrnoch, kolední proutek, naučíme se koledy

Hostina pro ptáky - vyrábění lojových koulí, krmítek

Hry na sněhu, ježdíkování, zimní soutěže

Procházka ke krmelci, sledování stop ve sněhu

Vytvoříme masky a škrabošky na školní karneval

29. 1. 2027 Pololetní prázdniny

Únor – Masopustní veselí

1. – 5. 2. 2027 Jarní prázdniny

Seznámení s tradicemi a původem Masopustu

Masopustní karneval – objeví se i tradiční masky?

Příprava zdravé svačiny ve školní kuchyňce

Svatý Valentýn – seznámení s legendou, výroba valentýnských přání a dárečků

24. 2. Svatý Matěj – pranostiky, pohybové hry na téma „Matějská pout“

Černá postní neděle– hledání preclíků

Pražná postní neděle – upražíme si pučálku

Březen – Vítání jara

12. 3. Svatý Řehoř – pranostika + probudíme semínka k životu

Pozorujeme probouzení jarní přírody, hledáme jarní květiny, sledujeme přilet ptáků

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY.

Tvoříme jarní a velikonoční výzdobu + tradice Velikonoc

18. 3. Jarní tvoření pro rodiče a děti

19. 3. Svatý Josef – jaké bude počasí a celý následující rok?

20. 3. První jarní den – jarní pohybové hry na hřišti

Postní neděle – Kýchavá, Družebná, Smrtná, Květná

Pašijový týden

25. 3. – 29. 3. 2027 Velikonoční prázdniny

Duben – Čarodějné ohně

Apríl – připravíme si odpoledne plné vtipů

Vítání ptačího zpěvu – seznámíme se se zvuky ptáků + do přírody se vydáme s ptačí aplikací

Zasadíme slunečnici, či jinou sazeničku

23. 4. Světový den knihy – přineseme si oblíbenou knihu

24. 4. Svatý Jiří – seznámíme se s legendou, zahrajeme si honičku „Hadi a štíři“

Škola čarodějů a čarodějnic + očištný oheň

Květen – Láskyplné jaro

Symbol Májky, vyrobíme si „Májíček“

Ledoví muži – Pankrác, Servác, Bonifác – přesadíme svoje sazeničky ven

Připravíme maminkám k svátku drobné dárky, pozveme je do družiny

16. 5. Svatý Jan Nepomucký - seznámení s legendou

Vydáme se do přírody s lupami, nalezené přírodniny prozkoumáme pod mikroskopem

Zahájení společné aktivity pro květen a červen Letní abeceda

Červen – Vítej léto!

Dětský den na školním hřišti

8. 6. Svatý Medard – seznámení s významem svátku

Den otců – vyrábíme dárečky pro tatínky

„Mami, tati, pojd' si hrát“ - pozveme rodiče do družiny a zahrajeme si oblíbené hry. Speciálně pro tatínky připravíme zábavnou aktivitu k oslavě dne otců.

Seznámíme se s životem včel na školním pozemku – pod mikroskopem prozkoumáme plástve.

Letní slunovrat – vyrobíme slunce podle vlastních fantazií

Svatojánská noc – čarovné svatojánské bylinky, věneček z květin

Společné rozloučení – piknik + vyhodnocení tvorby Tradináře a Letní abecedy

Tento dokument vstupuje v platnost dnem 1. září 2026.

vypracovala: Petra Pivodová, vedoucí vychovatelka

Ing. Tomáš Řebíček,
ředitel školy